

GLASILO

DELOVNEGA KOLEKTIVA LIP BLED

LETO IX

PONEDELJEK, 13. AVGUST 1979

ŠTEVILKA 8

VIII. svetovno prvenstvo v veslanju

Na Bledu bo letos od 28. 8. do 9. 9. mednarodno tekmovalstvo veslačev iz vseh krajev in dežel sveta. 1400 tekmovalcev in tekmovalk iz 32 držav bodo nastopili, da pokažejo svoje športne sposobnosti.

Organizacijski komite se že nekaj časa marljivo pripravlja, da bi se kar najbolje počutili domači in tuji gostje na tako množični prireditvi.

Proga na Blejskem jezeru je zelo dobra, voda je ponavadi v avgustu mirna, tako da v tem času ne pričakujemo večjega valovanja. V Mali in Veliki Zaki bodo zgradili vse ostale potrebne objekte. Turistični delavci pa bodo v času prvenstva pripravili več zabavnih prireditev, 3. septembra bodo z velikim ognjemetom počastili veslače, to naj bi bil simbol na prijateljsko srečanje vseh gostiteljev in povabljenih. Na tej manifestaciji bodo udeleženci dobili značke raznih barv zaradi lažjega spoznavanja. Tudi filatelisti bodo prišli na svoj račun. Ob tej priložnosti bodo poskrbeli organizatorji, da se bodo prevozi, parkiranja, treningi vršili po posebnih navodilih, katera so že izdana. Izvedeli smo, da bo veslaški strokovnjak, domačin dr. Peter Klavora obveščal sproti o poteku tekmovanja v posebni izdaji Glasa.

Organizatorji niso pozabili na popravilo čolnov, zdravstveni delavci bodo pripravljene pomagati. Na razpolago bodo potrebna zdravila in oprema. Skratka, trudijo se, da bodo tekmovalni pogoji na tem svetovnem prvenstvu še boljši kot so bili v preteklih letih. Organizacijskemu komiteju želimo, da se začrtani cilji in načrti uresničijo v največji meri.

Janez Zemljarič, predsednik organizacijskega komiteja je za to priliko povedal zares spodbudne besede:

»Jugoslovanski telesnokulturni delavci sodimo, da pomenijo ta srečanja mladine številnih narodov in dežel in take prireditve velik prispevek k spoznavanju in utrjevanju prijateljstva med športniki in narodi, k medsebojnemu razumevanju k humanizaciji odnosov med ljudmi v svetu.«

Vesna

Periodični obračun 30. 6. 1979

S poslovnim dosežkom v prvem polletju smo lahko zadovoljni kljub različnim rezultatom, ki so jih dosegle posamezne TO.

Vse TO so dosegli večji CLOTNI PRIHODEK kot v enakem obdobju preteklega leta, plan pa nista dosegli TO Tomaž Godec in Podnart.

Podatki o celotnem prihodku so sledeči (v tisoč din):

TO	Doseženo 30. 6. 79	30. 6. 79	
		30. 6. 78	plan 79
Tomaž Godec	107.538	115	88
Rečica	140.399	156	120
Mojstrana	23.822	149	102
Podnart	25.867	135	94
Trgovina	76.100	252	140
DSSS	13.952	126	93
LIP	387.678	149	108

Ker je v celotnem prihodku upoštevana samo plačana realizacija, se ta razlikuje od dejanske fakturirane prodaje, razlika med plačano in fakturirano pro-

dajo pa seveda pozitivno ali negativno vplivajo na doseženi dohodek. Primerjava je sledeča (v tisoč din):

TO	Fakturirana prodaja	Plačana prodaja	vpliv na dohodek	
			pozitiven	negativen
Tomaž Godec	110.480	104.852		820
Rečica	137.975	139.304	741	
Mojstrana	23.749	23.554	155	
Podnart	25.678	25.656		65
Trgovina	75.592	75.600		208
LIP	387.426	382.824		197

Plan celotnega prihodka, ki je pri TO Tomaž Godec izpolnjen 88 %, bi z upoštevanjem faktu-

rirane prodaje bil izpolnjen nekaj več, in sicer 92 %.

Od celotnega prihodka odpade na izvoz (v tisoč din):

	doseženi izvoz 30. 6. 1979	% od celotnega prihodka	
		1978	1979
Tomaž Godec	51.431	44,0	49,1
Rečica	7.790	4,9	5,6
Podnart	2.263	6,1	8,8

TO Mojstrana in trgovina nimata izvoza.

PORABLJENA SREDSTVA, to so porabljeni materiali za proizvodnjo in fiksni (režijski) stroški so se po TO gibalno različno. V razmerju do dosežene prodaje proizvodov in storitev so se stroški gibalno tako (izraženo z indeksom):

	30. 6. 1979			30. 6. 1979		
	prodaja proizvodov	direktni stroški	fiksni stroški	prodaja proizvodov	direktni stroški	fiksni stroški
Tomaž Godec	117	102	144	87	74	99
Rečica	157	170	127	116	117	97
Mojstrana	149	136	146	102	99	108
Podnart	134	131	174	94	95	84
Trgovina	252	272	76	138	147	103

Primerjava indeksov gibanja stroškov in prodaje nam pokaže ali smo gospodarili boljše ali slabše. Večji indeksi stroškov kot prodaje pomenijo, da smo slabše gospodarili, manjši indeksi stroškov pa seveda kažejo na boljše gospodarjenje.

Vzroki za negativno gibanje stroškov največ izvirajo iz podražitev materialov in storitev, pomeni pa tudi, da se prodajne cene naših izdelkov niso v celoti prilagajale povečanim nabavnim cenam materialov, oziroma da se s povečano storilnostjo ali dru-

gimi prihranki in racionalizacijami ni uspelo nadoknaditi negativnega gibanja nabavnih cen. Navedeno predvsem velja za direktne stroške proizvodnje, to so osnovni proizvodni materiali (DIS), ne velja pa v celoti za fiksne stroške (režijski stroški). Gibanje fiksnih stroškov je tudi odvisno od cene za režijske materiale in razne storitve (n. pr. rezervne dele, elektriko, poštino itd.), vendar pa je v primerjavi z realizacijo močno odvisno od višine proizvodnje in prodaje, saj že naziv »fiksni« kaže, da se velik del režijskih stroškov giblje neodvisno od proizvodnje in prodaje (npr. amortizacija osnovnih sredstev se obračuna ne oziraje se na doseženo proizvodnjo).

Za TO Tomaž Godec primerjava s preteklim letom in tudi s planom kaže ugodno gibanje direktnih stroškov, zelo neugodno pa fiksnih stroškov, saj so v razmerju do prodaje tako v primerjavi s preteklim letom kot tudi s planom naraščali hitreje.

Že pri planiranju fiksnih stroškov za leto 1979 smo računali na nujno povečanje nekaterih postavk, kot npr. električne energije zaradi povečanja cen, amortizacije in investicijskega vzdrževanja zaradi revalorizacije in tudi novo aktiviranih osnovnih sredstev, vendar se je temu primerno predvidevalo povečanje proizvodnje in prodaje. Primerjava s planom pa lepo pokaže, (Nadaljevanje na 2. strani)

Sklepi samoupravnih organov

Delavski svet DO (20. 7. 1979)

1. Ugotovil je, da je bil v vseh TO referendumu za sprejem spremembe 23. člena samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitvi sredstev za OD v DO uspešen, zato je sprememba sprejeta in velja od 20. 7. 1979.

2. Na osnovi sklepov TO o sprejemu je DS potrdil samoupravni sporazum o ugotovitvi deleža TO, podpisnic tega sporazuma o skupno določenih deviznih pravicah za plačevanje uvoza surovin, repromateriala in rezervnih delov za tekoče vzdrževanje ter plačevanje nekaterih drugih plačil v tujini in samoupravni sporazum o združevanju deviznih sredstev za 1979—1983.

3. Sprejel je program aktivnosti za pripravo srednjeročnega plana in samoupravnega sporazuma o temeljih plana DO za obdobje 1981 do 1985.

4. Začasno je sprejel ocenitev del in nalog v TO Tomaž Godec in Rečica

- nanašalec lepila
- sorter na kanalu (TO Rečica)
- upravljalec krpalnika

Komisijo za vrednotenje zahtevnosti dela pa je zadolžil naj dela in naloge ponovno prouči in oceni.

5. Sprejel je naslednjo vplivnost meril uspešnosti dela neposrednih delavcev v obratih, kjer je obračunskega dela po normativu manj kot 50 %:

- doseganje časovnih normativov v TO 50 %
- doseganje meril posrednih del v SM 50 %

6. V 15-dnevno javno obravnavo je dal ocenitev del in nalog konstruktorja strojnih in elektro naprav (217 točk).

7. Obravnaval je analizo doseganja časovnih normativov za obdobje I—V 1979 in le-to potrdil.

8. V 15-dnevno javno obravnavo je dal spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za financiranje graditve objektov po samoupravnem planu razvoja elektroenergetike za obdobje 1976—1980.

9. Potrdil je predlog povišanja cene za kilometrino in prevoz na delo, ko ni na voljo javnega prevoznega sredstva.

10. Potrdil je predlog akcijskega programa za nadaljnjo izdelavo kataloga del in nalog in samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah in obveznostih med TO in DSSS.

11. Sprejel je program dela odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito LIP Bled.

12. V samoupravne organe je imenoval nadomestne člane
— v odbor za gospodarjenje iz TO Tomaž Godec Janka Zalokarja
— v odbor za organizacijo, kadre in stanovanja iz TO Podnart Antona Goričana

Odbor za organizacijo, kadre in stanovanja (32. 7. 1979)

1. Sprejel je sklep o sprejemu v uk naslednjih učencev TO Tomaž Godec

- Marka Ličarja, Boh. Bistrica, Jelovška 42 za strojnega ključavničarja
- Tomaža Jensterle, Boh. Bistrica, Jelovška 33, za strojnega ključavničarja
- Franca Mavrerja, Boh. Bistrica, Rožna 11, za stavbnega mizarja
- Petra Benedika, Koprivnik 19, za strojnega mizarja
- Marjana Ribariča, Boh. Bistrica, Trg svobode 7 za specializiranega lesnega delavca

TO Rečica — za specializirane lesne delavce

- Slavka Zupana, Podhom 9
- Andreja Bukovca, Bled, Ljubljanska 26
- Rudija Eržena, Ribno 38 a
- Petra Mužana, Ribno 18
- Milka Korena, Bled, Gregorčičeva 4
- Aziro Mulalič, Bled, Kidričeva 9

2. Štipendije je dodelil naslednjim

- za strojno tehniško šolo Jožetu Odarju, Kamnje 29
- za ekonomsko srednjo šolo Pavlini Pavlič, Bled, Partizanska 29 in Bogdani Poklukar, Poljšica 2/B
- za tehniško šolo za lesarstvo Zofiji Mavrič, Boh. Bistrica Ob Belci 1, Tomažu Bregantu, Poljšica 59, Jerneju Razingerju Blejska Dobrava 58 a in Romanu Udirju, Jesenice, Bokalova 11

Za študij ob delu je odobril povrnitev stroškov šolanja Antoniji Kunstelj, iz DSSS na VEKŠ Maribor — oddelek v Kranju.

3. Dodatna posojila za gradnjo stanovanj je dodelil še Mileni Trojar, Antonu Sedlarju, Alojzu Mencingerju, Mihi Kommanu, Francu Mencingerju in Ediju Sorlu.

Odbor za gospodarjenje (17. 7. 1979)

1. Potrdil je predlog programa aktivnosti za pripravo srednjeročnega plana in samoupravnega sporazuma o temeljih plana DO za obdobje 1981 do 1985 in ga predlagal v sprejem DS DO.

2. Za predlog tehnične izboljšave pri obrezovanju vrat na obrezovalnem stroju je predlagateljema Francu Jakopiču in Mihi Pazlarju dodelil denarni nagradi v višini 1.500 din.

3. Obravnaval je predlog tehnične izboljšave — namestitev rezkarja na robni furnirki Homag za dimenzioniranje vezane plošče na oblogi SM predlagatelja Janeza Skaliča.

Imenoval je komisijo v sestavi Pavla Zupana, Cirila Kocjančiča in Antona Dežmana, ki bo predlog pregledala, ocenila in izdelala poročilo.

DS TO lesna predelava »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica (29. 6. 1979)

1. Potrdi se predlog novih začasnih normativov na skladišču žaganega lesa. Normativi sočasni in veljajo od 1. 6. 1979 dalje.

2. Potrdi se Akcijski program za izboljšanje poslovnih rezultatov in zadolži direktorja TO ter komisijo za pomoč in nadzor izvajanja za izvrševanje akcijskega programa.

Direktor TO je dolžan na vsaki seji DS TO podati kratko poročilo o izvajanju akcijskega programa.

3. Sprejme se samoupravni sporazum o ugotovitvi deleža TO podpisnic sporazuma o skupno določenih deviznih pravicah za plačevanje uvoza surovin, reprodukcijskega materiala in rezervnih delov za tekoče vzdrževanje ter nekaterih drugih plačil v tujini za leto 1979, ki so določene za DO LIP, lesna industrija Bled.

Za podpisnika SS se imenuje predsednika DS TO — Murvec Antona.

4. Sprejme se samoupravni sporazum o združevanju deviznih sredstev za obdobje 1979—1983.

Za podpisnika SS se imenuje predsednika DS TO.

5. Investicijski program za skladišče izdelkov se potrdi. Izbiro izvajalca del naj opravi komisija v sestavi tov. Bajt Franc, Lipnik Jože, Repe Jakob, Taler Niko in Langus Franc.

6. Potrdi se samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na dohodkovni osnovi za izgradnjo skladišča izdelkov »TOMAŽ GODEC« Boh. Bistrica.

Za podpisnika SS se pooblašča tov. Franca Bajta, direktorja DO.

7. Potrdi se samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev na dohodkovni osnovi za gradnjo salona pohištva ALPLES v Splitu.

Za podpisnika SS se pooblašča tov. Franca Bajta.

8. Sprejme se program dela za pripravo srednjeročnega plana in samoupravnega sporazuma o temeljih plana za obdobje 1981—1985.

9. DS TO daje v 15-dnevno javno obravnavo dela in naloge »konstruktor elektro in strojnih naprav«. Pismene pripombe sprejema oddelek za splošne zadeve TO.

10. Referendum za sprejem sprememb samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in razdelitev sredstev za OD v DO LIP Bled se razpiše za 9. 7. 1979.

11. Potrdi se cenik za POLIPAN elemente z veljavnostjo od 12. junija 1979 in cenik za ISO-SPAN zidake z veljavnostjo od 2. 7. 1979.

13. DS TO daje soglasje tov. Odar Bogomiru za študij na 1-letni srednji politični šoli ter odstopa prošnjo v obravnavo odboru za organizacijo, kadre in stanovanja.

14. Gasilskemu društvu Srednja vas v Bohinju se za srečlov podari 1 kom postelja »ANA«.

15. Pri izgradnji planinskega doma na Vojah bo TO »TOMAŽ GODEC« nudila pomoč PD Srednja vas v okviru svojih močivosti.

16. Potrdi se predlog odbora za delovna razmerja TO, za prerazporeditev tov. Preželj Bernarde na opravljanje del in nalog »nihilna krožna žaga — čelne in stranske letve« v obratu opažnih plošč.

5. in 6. SEJA DELAVSKEGA SVETA TO MOJSTRANA (18. 7. 1979)

1. Za vršilca dolžnosti direktorja TO je DS imenoval Antona Noča.

2. Člani DS TO Mojstrana so sprejeli sklep, da se prostovoljne mladinske delovne akcije iz naše TO udeležita dva vajenca.

3. Delavski svet TO Mojstrana je razpravljal o težavah pri uvozu surovin za izdelke, ki jih izdelujemo in sprejel sklep, da se zadolži razvojno službo LIP-a Bled, da prouči vse možnosti za nadomestitev surovin, ki jih uvažamo z domačo surovino.

4. Zaradi nujne potrebe razporeditve delavca za medfazne kontrole polizdelkov in izdelkov v TO, je delavski svet sprejel sklep, da se z 24. 7. 1979 začasno razporedi enega delavca na dela in naloge »medfazni kontrolor«. Razporeditev delavca je za določen čas. Ko bo izdelan katalog del in nalog, se za dela in naloge »medfazni kontrolor« objavi razpis.

5. Delavski svet TO je na seji obravnaval disciplino v TO, ki se je v zadnjem času zelo poslabšala. Na podlagi tega je DS sprejel sklepe: vsak izostanek z dela, se mora opravičiti najpozneje v 24 urah, v nasprotnem primeru, se delavcu piše neopravičeni izostanek.

Delavec, ki izostane z dela pet zaporednih dni, pa svoj izostanek ne opraviči, ali naredi v treh mesecih pet neopravičenih izostankov, mu disciplinska komisija izda sklep o prenehanju delovnega razmerja.

6. Člani DS so sprejeli sklep, da se za potrebe TO nabavita dva lamelo strojčka.

Deveto tradicionalno srečanje rezervnih vojaških starešin Jugoslavije »Bratstvo in enotnost — 79« je bilo v SR Makedoniji v mestu Štip. SR Makedonija obsega 25.494 km² površine in ima prek 1.750.000 prebivalcev. Tri četrtine prebivalcev je Makedoncev, ostali pa so drugih narodnosti, od katerih je največ Albancev.

Makedonija je dežela visokih planin in ravnih kotlin z velikimi jezeri, s starimi mestnimi naselji in novimi modernimi kompleksi, to je lepa pokrajina polna prirodnih kontrastov ter mest med orientom in zahodom.

Po osvoboditvi se izredno hitro razvija. V vzhodnem delu SR Makedonije v dolini reke Bregalnice se nahaja mesto Štip, največje v tem delu republike, važno križišče, industrijski in kulturni center.

Srečanje ZRVS Jugoslavije

Ima 35.000 prebivalcev z razvito tekstilno, prehrabeno, tobačno, lesno in drugo industrijo. Od osvoboditve do danes je bilo zgrajenih nad 8500 stanovanj. V družbenem sektorju je zaposlenih prek 17.000 občanov.

Ima veliko kulturnih ustanov: gledališče, muzej, knjižnico, umetniško galerijo, delavsko univerzo, zgodovinski arhiv, lokalno radijsko postajo, galerijo ikon in kulturni dom.

Na srečanju v Makedoniji smo bili v 230-članski delegaciji iz Slovenije štirje člani iz naše občine, in to Janko Stušek — predsednik občinske konference ZRVS, Stanko Habsjan — predsednik KO ZRVS Kropa, Franc Premru — tajnik KO ZRVS Koprivnik in Jordan Blažević — tajnik KO ZRVS Bled in predsednik komisije za informativno-propagandno dejavnost pri predsedstvu OK ZRVS.

Srečanje Bratstvo in enotnost, ki je trajalo od 2. do 4. julija 1979, je potekalo po vsej Makedoniji. Skupina 39 rezervnih vojaških starešin iz Gorenjske, Zassavsja in severne Primorske je obiskala občini Vinica in Berovo. To je pokrajina Maleševija na vzhodu Makedonije blizu bolgarske meje. Zemlja je zelo rodovitna, je pa malo padavin. To uspešno premagujejo z namakalnimi napravami. Imajo več velikih umetnih jezer, iz katerih črpajo vodo, je pa tudi precej manjših izvirov vode, ki jih tudi skrbno izkoriščajo. Skoraj vsa dolina je spremenjena v polje in skrbno obdelana.

Obiskali smo več delovnih organizacij in kulturnih ustanov.

Povsod so nas zelo prisrčno sprejeli predstavniki političnega in gospodarskega življenja v občini.

Seznani smo nas z dosežki gospodarskega in urbanističnega razvoja. Občina Berovo se zelo hitro razvija, čeprav spada še med nerazvite občine.

Ves čas bivanja v občini so nas spremljali predstavniki ZRVS in drugih družbenopolitičnih organizacij. Posvetili so nam veliko pozornosti.

Povsod smo se pogovarjali o vprašanjih, ki so vezana na takšnejše življenje.

Ponosni so nad doseženimi uspehi. Ob dnevu borca — julij smo se udeležili osrednje proslave v Štipu. Tu je bilo srečanje rezervnih vojaških starešin Jugoslavije. Glavni govornik je bil Lazar Mojsov, član predsedstva ZKJ.

Srečanje pomeni predvsem krepitev prijateljskih vezi med narodi Jugoslavije, izmenjava izkušenj med posameznimi delegacijami, primerjava rezultatov gospodarskega in družbenopolitičnega življenja.

Enotnost je osnova našega koncepta splošne ljudske obrambe.

Srečanja so gotovo koristna in jih je potrebno tudi v prihodnje organizirati.

Blažević

7. Pri uresničevanju politike cen se morajo OZD, združene v Splošna združenja gozdarstva in lesne predelovalne industrije Jugoslavije zlasti zavzemati:

— za dosledno spoštovanje načela, da s cenami tako za obstoječe kot za nove proizvode, ne morejo pokrivati: nižje produktivnosti, neekonomske porabe surovin in reprodukcijskih materialov ter stroškov, ki nastajajo zaradi neefikasne izkoriščenosti kapacitet,

— za uveljavljanje selektivne (izbire) politike pri spremembi cen proizvodov, z namenom vpostavitvi realnejše odnose pri cenah in s tem enakopravnejše doseganje dohodka med gospodarskimi panogami, ki se povezujejo v reprodukciji,

— za usklajevanje razmerja cen v verigi gozdarstvo — lesna

predelava — trgovina, preko samoupravnega sporazumevanja med organizacijami združenega dela na dohodkovnih načelih.

8. TOZD se bodo zavzemale, da bodo zagotovile bolj organizirano in odgovornejše delo delegatov in delegacij v samoupravnih interesnih in drugih skupnostih, tako da bi dohodek, izločen za te skupnosti, znižali na družbeno opravičene okvire.

9. Pristojni samoupravni organi organizacij, ki niso sprejele stabilizacijskih programov morajo le-te čimprej sprejeti, seznaniti s tem vse delavce in se boriti za njihovo uveljavitev in tako prispevati k skupni stabilizaciji.

Beograd, 20. jun. 1979

Predsedujoči
Savo Čečur

Mehanizirano skladišče oblovine

Nadaljevanje z 2. strani

Porabo časa za razžaganje 1 m³ hlodov bo potrebno znatno skrajšati.

Povečane količine hlodovine za razžaganje bomo iskali v

večje koncentracije ostankov na enem in drugem mestu. Te bo treba ob vseh drugih prizadevanjih resneje obravnavati. Ta prizadevanja bo podkrepilo še ugotavljanje vse dražje energije in

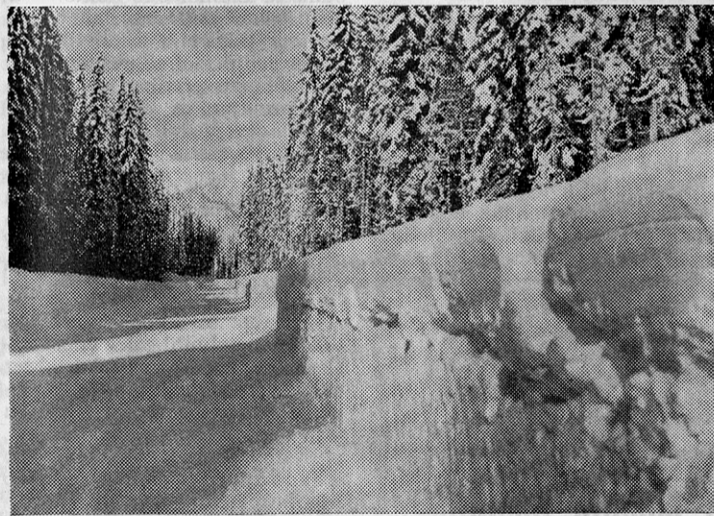

Kvalitetni poključki gozd v fazi pomlajevanja foto GG Bled

bodoče tudi v drobni hlodovini. Za žaganje te bo treba izbrati primerne profilirke. S koncentracijo oblovine na mehaniziranim skladišču in koncentracijo žaganja ob tem, pa bodo tudi

pomanjkanje te. Vzporedno z rešitvijo porabe ostankov za energetsko proizvodnjo pa bomo rešili tudi problem onesnaževanja okolja s preprečevanjem razsipavanja ostankov po okolici.

Tand

Do katere faze dela je opravičljiva proizvodnja v gozdu v takem snegu foto GG Bled

Nadaljnji razvoj Podboja Bled

Nova konstrukcija podboja BLED nosi že svojo 5. zaporedno številko. Podboj B-4 je iz masivnega smrekovega lesa, sestavljen v tovarni, kompletiran s krilom in takega oddamo na tržišče. Na stavbi se vzida in tudi vse nadaljnje obdelave pleskanja ali luženja z lakiranjem se opravlja na stavbi, kar pa zaključevalna dela na objektu zelo zavleče.

Proizvodnja podboja B-4 znaša približno 5000 na mesec. Podboj je eden naših osrednjih proizvodov in tudi prodaja trenutno še ni vprašljiva.

Kakšne so zahteve po spremembi konstrukciji? Zakaj se spreminja? Vemo, da je sedanja konstrukcija podboja najboljša, najtrdnjša in za to konstrukcijo imamo urejeno tehnologijo. Še pred dobrim letom, ko smo selili oddelek B-4 podbojev iz starega obrata na Gorjani v oddelek nove tovarne, smo izhajali iz predpostavke, da bomo še nekaj časa obdržali obstoječo konstrukcijo.

Prišla pa je zahteva po spremembi konstrukciji — od zunaj, od dejavnikov, ki nastopijo šele zunaj tovarniških vrat.

Vsak izdelek, ki se hoče obdržati na tržišču, mora biti po svoji funkcionalnosti in ceni sprejemljiv za večino uporabnikov in tako je tudi z našim podbojem.

Če primerjamo obstoječo konstrukcijo B-4 z novo B-5, bomo v oceni enotni, da ima sedanji podboj kvaliteten prednost z rogljičnim vogalnim spojem, ostali spoji in elementi, kakor

tudi zunanji izgled pa so enaki pri obeh. Vse ostale prednosti pa ima konstrukcija novega podboja. Ko govorimo o funkcionalnih prednostih, je treba predvsem poudariti potreben prostor za B-4 v skladišču in pri transportu do samega mesta na stavbi, kjer bo vzidan. Kompletna vrata, sestavljena v tovarni, zahtevajo veliko dragocenega

skladišnega prostora pri trgovskih organizacijah. Tudi prostor, katerega zavzemajo pri transportu do kupcev ob današnji energetske krizi in s tem vse večji ceni, ne moremo več zanemarjati, kar tudi vpliva na ceno izdelka.

Poleg navedenih pomanjklivosti B-4 vrat po skladiščnem prostoru in transportu, pa je glavni argument v zahtevi trgovske mreže po širši izbiri (asortimanu) vrat. Nobena trgovska organizacija se ne more zadovoljiti z enim samim furnirjem ob vse večji zahtevi kupcev po širši izbiri blaga. Ob upoštevanju teh dejstev si lahko zamislimo, kako veliko, urejeno in pregledno bi moralo biti skladišče kompletnih vrat B-4; na ta način bomo lažje razumeli, da s staro konstrukcijo podboja in manipulacijo ne moremo več nadaljevati.

Naj na kratko opišem novo konstrukcijo B₅ podboja: vogalni spoj ni rogljičen, temveč ima 3 možnike Ø 10 mm in dva sponkska vijaka posebne oblike, s katerima se pritrjuje vogalni spoj; vse to da podboju potrebno trdnost.

Podboji B₅ se bodo odpremljali iz tovarne v razstavljenem stanju z montiranim okovjem in embalirani po več kompletov. Ravno tako ločeno se bodo odpremljala krila. B₅ bo moč z manjšimi zalogami kompletirati širši asortiman vrat, sestavo kompletnih vrat pa bo vršil kupec sam podobno kakor SM₅ ali pohištvo. Kompletna vrata se bodo v tovarni v bodoče kompletirala samo po želji naročnika in s tem seveda tudi z doplačilom za montažo.

Obstoji pa še ena prednost sestavljivega podboja, da bi se pridil za suho montažo z možnostjo površinske obdelave na stavbi ali pa že v sami tovarni.

Izdelava elementov B₅ podboja bo zahtevala nekoliko spremenjeno tehnologijo obdelave. Vsi elementi se bodo izgotovili v oddelku podbojev, z montažo okovja, impregnacijo lesa (elementov), katero zahtevajo novi predpisi standarda in embaliranjem. Nato bodo izdelki odpremljeni v skladišče ali v montažo, kolikor bo še opravljena v tovarni.

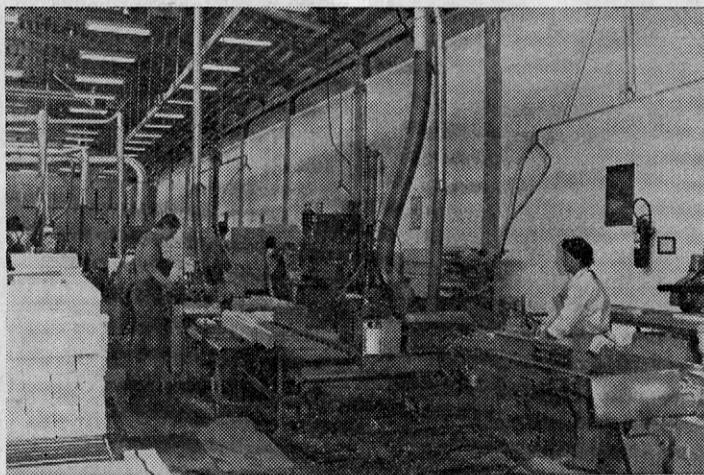
Za izdelavo vogalnih spojev podboja smo dokupili novo vrtalko, delala bo pretočno in sinhronizirano s sedanjo čeparko Gabiani in brusilko za brušenje podbojev. Kljub postavitvi vrtalke pa bo možno še naprej izdelovati rogljičene vogalne spoje.

Obstoječe stroje za vrtnanje izvrtin na podboju za prijemnik in nasadila bomo prestavili iz montaže v oddelek podbojev, kjer bodo v bodoče potekale omenjene operacije.

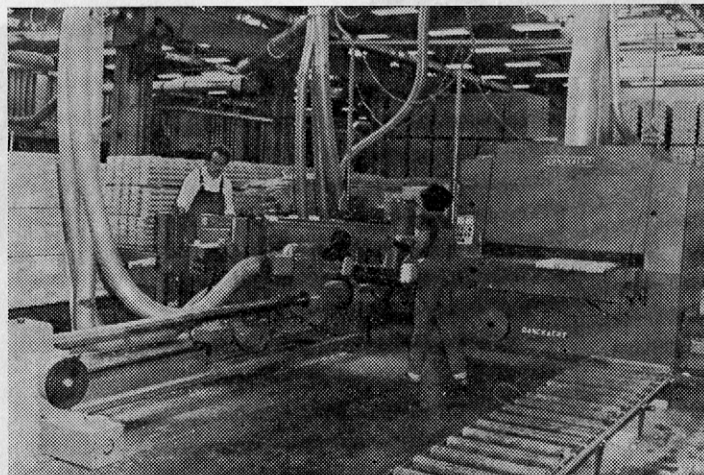
Embaliranje slepega podboja za SM-5

foto Ažman

Dolžinsko spajanje lesa za podboj B-4

foto Ažman

Oddelek B-4

foto Ažman

Večje težave kakor omenjene predstavite in tudi prostorske potrebe pa bo zahtevala impregnacija B podbojev in slepega podboja za SM₅. Vsa impregnacijska sredstva imajo neprijeten vonj, dražijo dihala, poleg tega pa še rabijo nekaj časa za sušenje. Zato bo treba prostor za impregnacijo izolirati od ostale tovarne, ga odsosovati in greti. Navedel sem le nekaj vzrokov za prehod na novo konstrukcijo podboja in tudi nekaj nalog, ki jih bo potrebno opraviti, preden bo uspešno stekla proizvodnja B₅ podbojev.

Bernard

Prodaja vrat

V zadnjem obdobju letošnjega leta se opazno povečuje povpraševanje po kvalitetnejših vratih. Največje povpraševanje je po hrastovih vratih, lakiranih ali luženih. Iz tabele je razvidno, da je vse manjša prodaja proti lanskemu letu furniranih vrat iz eksotičnega lesa (mahagonij, anigre). Prodaja mahagonijevih vrat na domačem trgu je še zadovoljiva, medtem ko se zmanjšuje tako proizvodnja kot prodaja anigrejevih vrat. Večina vrat in vratnih kril ter SM podbojev v izvedbi anigreja montiramo na naših gradbiščih ali gradbiščih drugih kupcev, ki montirajo naša vrata v stavbne objekte. Po trgovinah in v lastni režiji gradnje pa je vse manjše povpraševanje.

V lanskoletnem pregledu prodaje furniranih vrat in vratnih kril ter SM podbojev je bil na prvem mestu mahagonij, na 2. mestu hrast in 3. anigre. V letošnjem letu je hrast izenačen z mahagonijem, če pa prištejemo še nov proizvod lužen hrast,

prekoračijo hrastova vrata mahagonij za 15 %, kar seveda tudi povzroča probleme pri nabavi furnirjev.

Proizvodnja in prodaja hrastovih vrat se je povečala za približno 50 %. Prodaja kompletnih vrat B se je na področju Slovenije zmanjšala, le-ta pa se je povečala na področju Srbije in Dalmacije, kjer je tudi večje povpraševanje po suhomontažnih vratih. Tudi v Sloveniji je večje zanimanje za suhomontažna vrata. Le-ta se uveljavlja tudi v Dalmaciji, kjer vsi naši redni odjemalci vse več kupujejo SM vrata. Večji razmah je tudi v Bosni in Hercegovini kamor bomo prav te dni odposlali prvo pošiljko.

Naša suhomontažna vrata niso še prodrla na trg SR Črne gore, povsod drugod pa prodaja dobro teče in so kupci zadovoljni z njimi, in izjavljajo, da so naša vrata ena izmed najkvalitetnejših v Jugoslaviji.

Urh

	1978	1979
KRILA		
— mahagonij	18.342	15.690
— anigre	4.377	6.040
— tanganjika	2.034	2.165
— hrast	8.978	15.596
— hrast lužen	1.802	6.219
— belopleskana	1.194	943
— izvoz	5.350	6.333
KOMPLETNA VRATA		
— mahagonij	7.517	11.906
— anigre	219	312
— tanganjika	1.742	2.494
— hrast	1.848	5.578
— vezana plošča	11.002	10.943
SUHOMONTAŽNI PODBOJI		
— mahagonij	10.121	12.363
— anigre	1.966	2.171
— hrast	4.877	12.488
— lužen hrast	800	4.219
Slepi podboj	14.840	23.668

Koncept proizvodnega tekmovanja delavcev v gozdarstvu in lesarstvu

V skladu s sprejetimi delovnimi usmeritvami in letnim programom dela republiški odbor Sindikata delavcev gozdarstva in lesarstva zastavlja ta koncept kot sestavni del aktivnosti sindikata za prizadevanja k boljšemu gospodarjenju v TOZD in dejavnosti nasploh. Kljub nenehnemu razvoju tehnologije pa so k povečevanju produktivnosti dela pomembni neposredni vplivi delavcev in aktiviranje njihovih osebnih sposobnosti v tem procesu.

Na ta način bomo prispevali, da dosedanja tekmovanja gozdarjev sekačev na nivoju delovnih organizacij, republike in zveze, in sicer enkrat na leto prerastejo v vsakdanji proces kot sestavina delovnega procesa.

Izbor najboljših delavcev se vrši letno v TOZD, delovnih in sestavljenih organizacijah in na nivoju republike na naslednjih področjih:

— izbor najboljših delavcev inovatorjev in racionalizatorjev

— izbor najboljših delavcev sekačev v temeljnih organizacijah in temeljnih obratih za kooperacijo.

IZBOR NAJBOLJŠIH DELAVCEV INOVATORJEV IN RACIONALIZATORJEV

I. Kriterij za izbor najboljših delavcev na področju inovacij v gozdarstvu in lesarstvu

Izvršni odbor OOZS v TOZD se bo zavzel za sprotno evidenco prijavljenih in uveljavljenih inovacij, koristnih predlogov in prispevkov k ekonomičnemu poslovanju. Spremljanje se vrši za vse inovacije v OOSZ gozdarstva in lesarstva.

Tromesečno ob obravnavi periodičnega računa izvršni odbor OOZS bo zagotovil, da se poimensko objavijo vsi predlogi s konkretnimi učinki gospodarske koristi.

Konferenca OOZS v delovni organizaciji in KO v sestavljeni organizaciji bosta zagotovila, da se ob obravnavi periodičnih obračunov evidenca inovacij in koristnih predlogov povezanih TOZD prikaže v vsaki TOZD članicah delovne in sestavljene organizacije združenega dela.

Na koncu leta ob obravnavi zaključnih računov v TOZD OOZS bo zagotovilo, da se evidenca prijavljenih in realiziranih inovacij in koristi prikaže vsem delavcem, Izvršni odbor osnovne organizacije na podlagi evidence gospodarske koristi razglasi najboljšega inovatorja leta. Najboljši inovatorji leta iz TOZD povezanih v delovne organizacije so podlagi konferenci sindikata za razglasitev najboljšega inovatorja leta. To pa je delavec, ki je z inovacijo prispeval največ gospodarske koristi v delovni organizaciji.

Na podlagi podatkov iz delovnih organizacij republiški odbor razglasi inovatorja leta v gozdarstvu in inovatorja leta v lesarstvu. Inovator leta dobi plaketo, učinki njegovega dela pa se prikažejo v glasilih delovnih organizacij in v Delavski enotnosti.

Osnovna organizacija bo predlagala organom upravljanja, da najboljšega inovatorja poleg že uveljavljenega dela osebnih dohodkov dodatno materialno nagradi, predlaga dodatno izobraževanje in podobno.

Evidenca dejavnosti inovacij in koristnih predlogov v RO vrši komisija za inventivno dejavnost, ki skrbi za pospeševanje te dejavnosti in prenos praktičnih izkušenj iz delovnih organizacij.

Sekretar ROS
Brane Mišič

V Alplesu

Ogled tovarne pohištva ALPLES Železniki

Pred nekaj meseci smo si člani DIT-a ogledali obrate LIP Bled v Bohinjski Bistrici, sedaj pa smo hoteli videti, kako znajo predelati lesno surovino tudi v ALPLESU v Železnikih.

Tovarna pohištva ALPLES se je v 20. letih razvila iz majhne žage in sodarne v največjega proizvajalca pohištva v Sloveniji. Letno predelajo 20.000 m³ iglavcev in do 4000 m³ listavcev. Skupno zaposluje 900 delavcev. Za leto 1979 planirajo 80 milijard st. din celotnega prihodka od tega 7—8 milijard st. din čistega dohodka. ALPLES nasploh spada med najuspešnejša podjetja v Sloveniji.

Sestavljena je iz 6-TOZD-ov, od teh je eden lastna delavnica str. opreme in transportnih naprav, zaradi vse večjih težav z uvozom. Največji je TOZD Sestavljivo pohištvo, ki zaposluje 300 delavcev in ustvari skoraj polovico celotnega prihodka tovarne. V tem TOZD-u imajo najmodernejšo tehnologijo na tem področju v Jugoslaviji. V ALPLESU se dobro zavedajo, da je produktivnost možno povečevati samo s stalnim izboljševanjem tehnologije dela, z uvedbo najboljših izsledkov iz tujine ter s čim popolnejšo avtomatizacijo delovnega procesa.

Pripis uredništva:

Menimo, da bo TO Tomaž Godec Boh. Bistrica dala na ta članek v prihodnji številki Glasila primeren odgovor.

Več razumevanja za šolanje mladih v občini Radovljica

Široka družbenopolitična akcija, v snovanju najustreznejše mreže usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem, ki so jo začeli že pred dvema leti, je imela tudi v radovljiški občini širok odmev. Izidi te akcije pa še vedno niso povsem zadovoljni, ker predlagane zamisli kakšne šole in kje naj bi bila, vsaj v predlaganih okvirih, ne morejo zadovoljiti potreb radovljiške občine. Zakaj gre?

Iz občine se že zdaj šola v srednjih šolah za ozki in široki profil in za profil tehnik, se pravi v poklicnih in tehniških šolah 1424 učencev.

V šolskem centru Radovljica, torej v domači občini od teh obiskuje pouk le 286, ali komaj petina učencev. Vsi drugi pa se vsakodnevno morajo voziti z

vlakovi in avtobusi v kranjske, jeseniške in škofjeloške in druge šole. Kaj to pomeni, ne samo za učence pač pa tudi za blagajno izobraževalne skupnosti, najbrž ni potrebno posebno poudarjati.

Če k temu dodamo še podatek, da bodo v prihodnjem šolskem letu 1979/80 morali v šolskem centru ukiniti še tri oddelke — pedagoške, kovinarske in gostinske smeri, je jasno, da bo ostalo v občini še precej manj šolajočih mladine, ki ne bo vezana za dnevne prevoze.

Prizadevanja, ki so jih pokazali na občinski izobraževalni skupnosti, da bi vsaj delno omilili nezavidljiv položaj učencev pa tudi staršev, očitno niso nalletela na razumevanje pristojnih izobraževalnih organov niti v Kranju niti v Ljubljani.

Šolski center v Radovljici je v sklopu teh prizadevanj ponudil Ekonomsko administrativnemu šolskemu centru Kranj opremljene učne prostore in učiteljski kader, da bi lahko odprli v Radovljici dislocirani oddelke poklicne administrativne ali pa upravno administrativne šole. Učencem iz radovljiške in jeseniške občine bi se poslej ne bilo potrebno voziti v Kranj, hkrati pa bi se precej omilile že znane prostorske in kadrovske težave centra v Kranju.

Vendar pa za takšno pobudo v Kranju ni bilo posluha. Svoje prostorske stiske so raje rešili z najetjem učnih prostorov na tamkajšnji delavski univerzi, kot bi pristali na radovljiški predlog. Nobenih dislociranih oddelkov ne bo — so bili odločni. Morda tudi zato, ker imajo v načrtu gradnjo novega šolskega centra, naložbo, ki jo bodo morale s svojim deležem seveda kriti tudi druge občine?

Neizogibno se pri vsem tem vsiljuje vprašanje, ali imajo mladi iz radovljiške občine enake pogoje in enakopraven položaj z učenci iz Kranja in drugih šolskih središč? Razen, da imajo neprimerno manjše možnosti za izbor šolskih smeri kot njihovi vrstniki, če hočejo ostati doma, morajo tudi izgubljeni čas na vsakodnevni vožnji ter se izpostavljeni vrsti nevšečnosti, ki so dragim prihranjene.

V Radovljici zato upravičeno niso navdušeni s takšnimi, nič kaj obetavnimi izgledi za šolanje mladih v prihodnje. Tudi ne s sedanjim odnosom do njihovih želja in potreb, ki jih imajo v Kranju za lokalistične in zatorej nesprejemljive.

Sklicujoč se na samoupravne pravice in družbeno dogovarjanje, ki mora biti osnova tako pomembnih odločitev kot je oblikovanje mreže usmerjenega šolstva na Gorenjskem, zato pričakujejo, da bodo vsi zainteresirani dejavniki pri nadaljnjih presojah bolj razumevali do radovljiških pobud in tudi potreb združenega dela.

Predvsem bi moral gorenjski in republiški koordinacijski odbor za uvajanje usmerjenega izobraževanja upoštevati vse možnosti za doseg cilja in za kar so na voljo tudi drugačne rešitve od predlaganih, ki pa bi lahko zadostile obojestranski stališča. Ekonomsko administrativni šolski center, bi lahko vsaj občasno odpiral v Radovljici oddelke svojih šol. Sprejemljiv bi bil že lahko predlog, da se razširi programska dejavnost šolskega centra v Radovljici za ekonomsko-administrativno in blagovno usmeritev, za katero je v občini veliko zanimanja pa tudi potreb. Nobenega dvoma ni, da so za to zagotovljeni tudi vsi prostorski, kadrovske in učni pogoji.

Vsekakor ni moč razreševati tako pomembnih zadev enostransko, od zgoraj navzdol, brez upoštevanja mnenj vseh prizadetih. To pa so v tem trenutku prav gotovo predvsem učenci, posredno pa tudi združeno delo v radovljiški občini, ki njihovo šolanje plačuje za svoje kadrovske potrebe.

Nov predor

Izvedeli smo prek informativnih virov, da dobro napreduje gradnja novega predora pod Karavankami. Pripravljena je vsa potrebna gradbena dokumentacija. Na trasi predora bo preizkušalni jašek, do katerega bo vodila cesta, dolga 7 km.

Investicije je prevzela Republiška skupnost za ceste Slovenije. Projekt in izvedbo naj bi opravili gradbeniki iz GG Bled, saj so za to še najbolj usposobljeni. Letos naj bi bila gradnja zaključena, zatorej zaželimo veliko uspehov gradbenikom iz Bleda pri nalogah za izgraditev novega predora pod Karavankami!

Vesna

Delavni ljudje in knjiga

Za Slovence ima knjiga ne le kulturni, marveč ohranitveni pomen — kot domač kruh. Od prvega Trubarjevega Abecednika smo mimo Vodnikovih pesmi za pokušino s Prešernovimi pozicijami z uspehom opravili prvi velik vzpon na dozdevno nedosegljive vrhove svetovne kulturne ustvarjalnosti.

Če ugotovljamo, da je knjiga pomenila v zgodovini zbujanje, ohranjanje in zorenje slovenske narodne zavesti in upornosti, potem enako lahko trdimo, da je že od Trubarja dalje pomenila in še danes pomeni tudi prebujanje, ohranjanje in zorenje naše razredne osveščenosti. Ni socializma brez knjige, ni svobode, brez nje ni samoupravljanja.

Kultura ni namenjena le inteligenci, kultura je last naroda, je last človeštva v celoti. Kako bi mogel in smel torej najštevilnejši delavski razred prepuščati to svoje gorivo, ta svoj smodnik v rokah manjšine?

Za zdrav razvoj naše družbe, za zdravo rast naših generacij, za uspešno ukoreninjanje samoupravne zavesti v naše ljudi knjiga mora postati kot kruh, stanovanje in mleko. In če delavski razred ne bo pustil, da bi si teh dnevno potrebnih dobrin ne mogel privoščiti sleherni naš človek, potem tudi za knjigo ne bi smel pustiti, da pride na mizo le za praznike.

Žal moramo ugotovljati, da se dandanašnji v ogromnih nakladah razpošiljajo ljudem, katerih naslovi so znani, le luksuzno bogato opremljene reklame za knjige — zastoj, ne zgodi se pa, da bi založba kot svoje dolgoročne naloženo priporočilno sredstvo poslala med ljudi Hlapca Jerneja ali Samorastnike ali Belo krizantemo, čeprav bi skromen ponatis takšnega dela gotovo ne pomenil večjega izdatka kot kričeče pisan reklamni katalog.

Iz kulturnega poročevalca

Kakšni časi

(Prevod iz 600 LIMITED)

Znano je, da so načrtno začeli meriti temperature oziroma se ukvarjali z vremenoslovjem že pred 300 leti. Meteorologi se opirajo pri svojem delu na stare zapiski, ki so dokaj resnični. Le-ti omenjajo vremenske katastrofe, katerih posledica so bile tudi izumrle nekatere rastlinske in živalske vrste.

Znanstveniki so odkrili, da je v Evropi pred nekaj stoletji vladalo bolj toplo vreme. Po letu 1380 pa so ljudje po Evropi trpeli poplave. Po letu 1500, posebno proti koncu 16. stoletja se je precej ohladilo in tako obdobju do prve polovice 19. stoletja pravijo »mala ledena doba«.

Statistični podatki kažejo, da so se temperature v poprečju znižale po letu 1940. Mnogi klimatologi se v današnjih časih ukvarjajo z rešitvijo vprašanja, kakšni časi bodo nastopili okoli leta 2000.

Vremenske razmere dosegajo skrajnosti. Ustaljene podnebne razmere prehajajo v ekstremne spremembe. Če bodo v prihodnjih desetletjih tako občutne vremenske spremembe, bodo ogroženi ljudje z boleznimi, prav tako flora in favna.

Starejši ljudje se spominjajo, da so včasih bile prave in ostre zime in prav tako poletja dolga in vroča. V krajih, kjer so takšni letni časi značilni za določeno vrsto podnebja, se je spremenilo vreme.

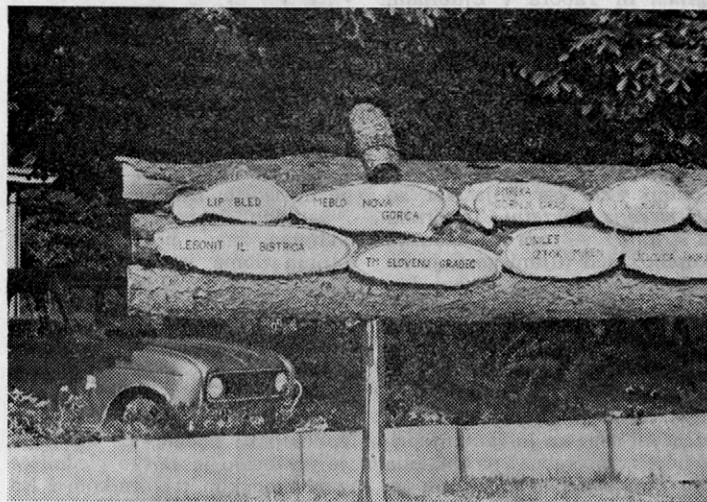
Ekstremni pojavi vplivajo tudi v veliki meri na kmetijstvo. Če se tla ohladijo za eno stopinjo, je lahko pričakovati manjši prirastek gozdov. Ugotavljajo, da nas v daljšem obdobju ta razlika vodi v drugo »malo ledeno dobo«.

Prav imajo ljudje, ko pravijo, da se človek uničuje sam, ker sega v naravo nenačrtno. Z izogrevanjem nafte in premoga se večja ogljikov dioksid v zraku. Zemeljsko atmosfero uničujejo tudi razni drugi industrijski objekti. Iz klimatskega vidika pa

spet prihodnost zemeljske populacije ne smemo gledati preveč črno. Obvarovati moramo okolje, in to v čimvečji meri. Mnogo lahko storimo že zdaj, da ne bo čez nekaj desetletij že precej prepozno.

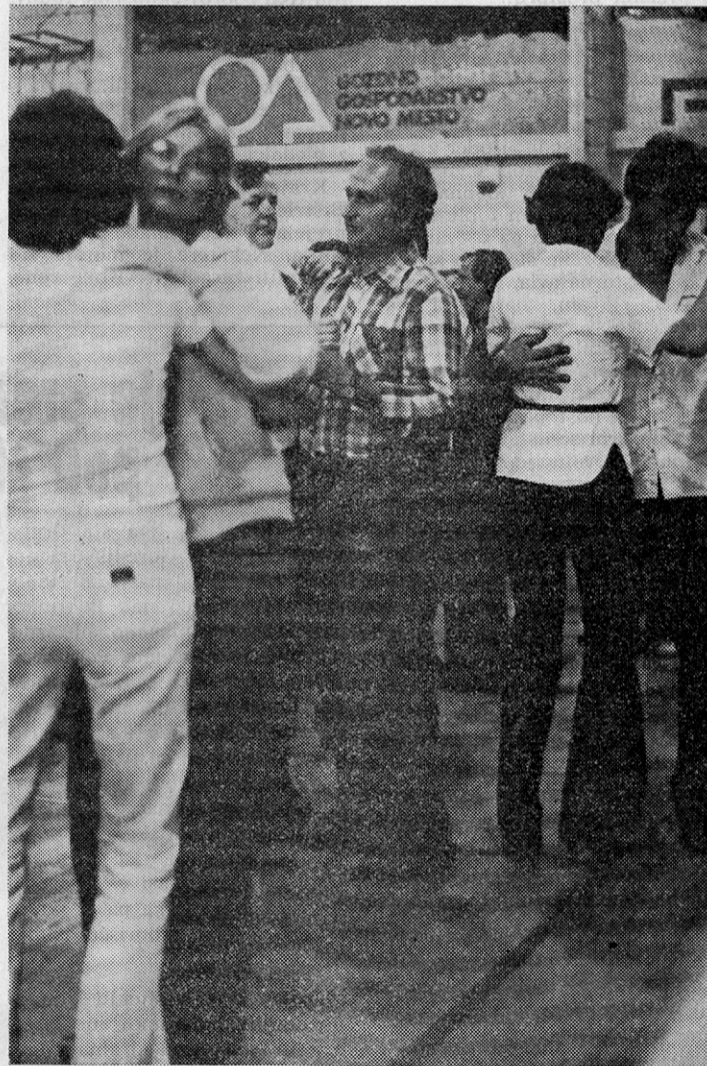
Vesna

lesariada — lesariada — les

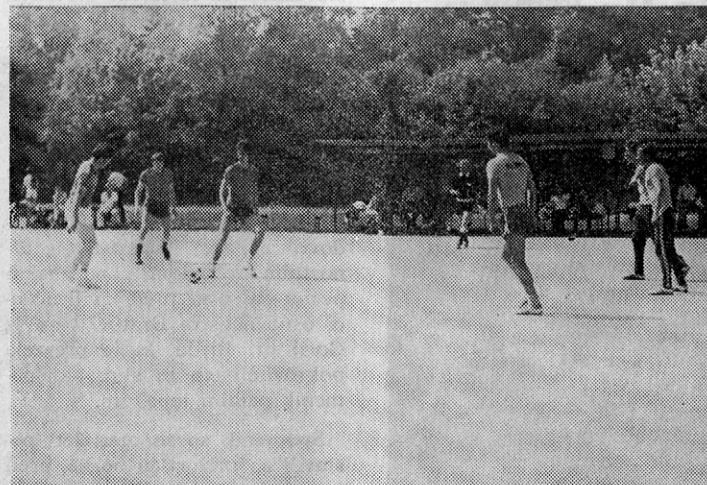
Izvirni napisi nastopajočih ekip

foto Kraigher

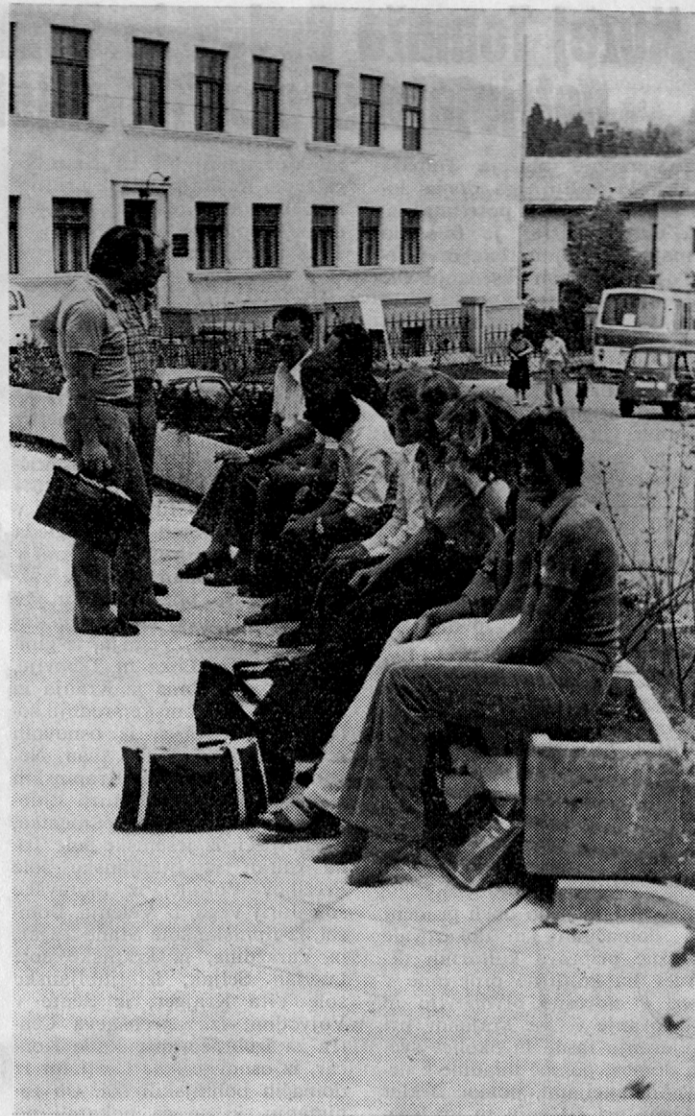
Ob zaključku

foto Kraigher

Nogometaši v borbi

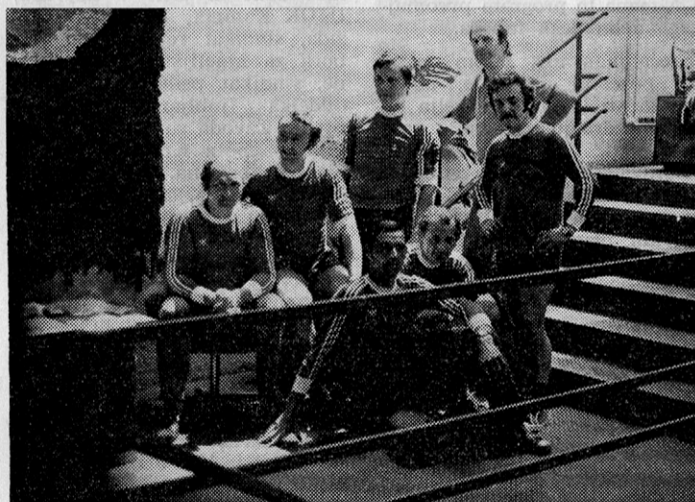
foto Kraigher Nogometaši pred nastopom

Ob prihodu

foto Kraigher

lesariada — lesariada — les

Kegljači se pripravljajo

foto Kraigher

lesariada — lesariada — les

foto Kraigher

Pakoštane in okolica

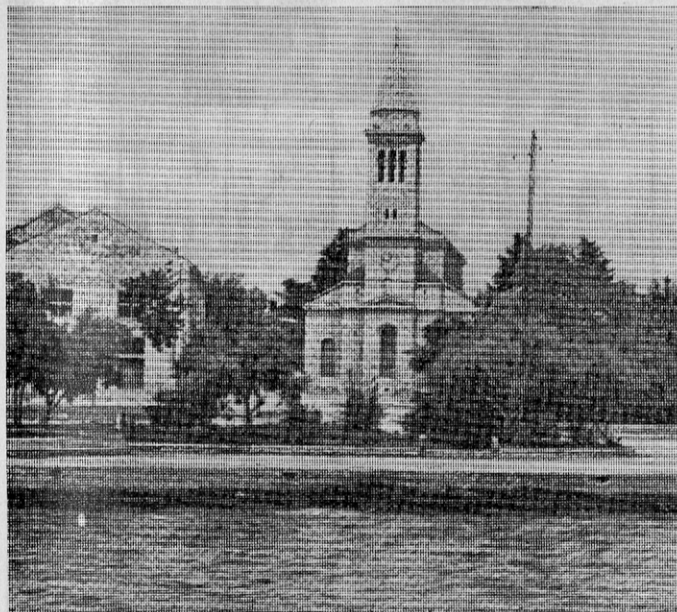
Čeprav smo že krepko zakoračili v poletje, nas sonce le po malem ogreva, saj ga neprestano zakrivajo grdi in prav nič prijetni oblaki. Vsi si želimo, da bi čimprej lahko odpotovali v toplejše kraje, kjer bi preživeli svoj letni dopust tako, da bi nam bilo čimbolj prijetno in lepo. Nekaterim je to že uspelo, drugi pa se šele pripravljate. Eni živimo od spominov, drugi pa od pričakovanj.

Ker imam rada toploto, sonce in morje, sem se tako kot že več let tudi letos odločila, da bom preživela letni dopust na Jadranu. Delovna organizacija je letos kupila še štiri avtomobilske prikolice in postavila dve na otok Pag, dva pa v Pakoštane, to je v majhno turistično naselje med Zadrom in Sibenikom.

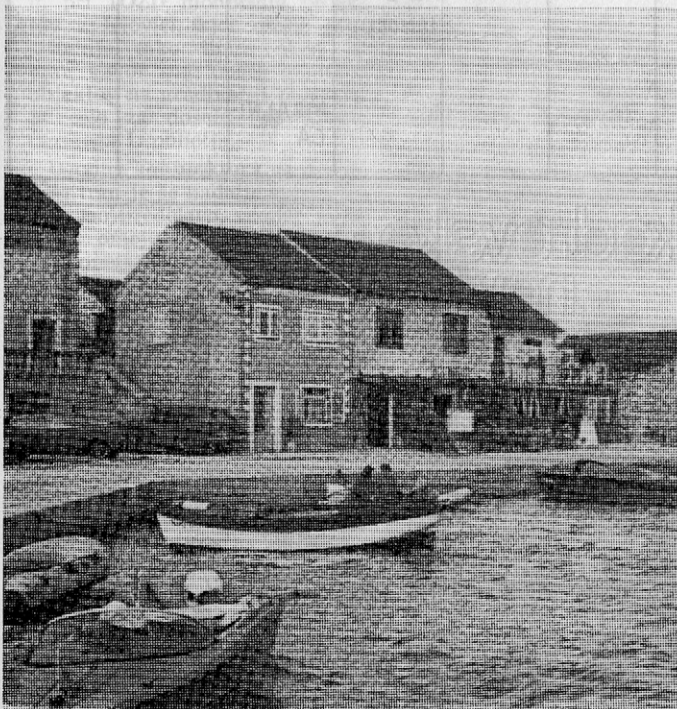
Sama sem se odločila za Pakoštane in nisem bila razočarana. Avtokamp je velik in dokaj urejen. Ker smo bili tam že v mesecu juniju, camp še ni bil preveč zaseden in je bilo zato še bolj prijetno, saj smo imeli dovolj prostora celo za igranje badmintona. Kamp ima svojo trgovino, v neposredni bližini pa sta tudi dve restavraciji, kjer se lahko nahranijo tisti, ki si ne kuhajo sami.

V prikolicah je prostora za štiri osebe. Prikolice so lepo opremljene. Bivalni prostor pa je povečan tudi z baldahinom, kjer v času, ko niste na kopanju ali izletih, lahko posedite, berete ali igrate družabne igre.

Pakoštane so sicer majhno naselje, vendar pa je njihova lega taka, da omogoča precej izletov v daljnjo in bližnjo okolico.

Pakoštane

V neposredni bližini kampa je Crvena luka, kjer je zelo lepo urejeno kopališče pa tudi vsa okolica. Prav tako si lahko ogledate Zadar, saj je zanimivo, staro in prav tipično dalmatinsko mesto, oddaljeno komaj 30 km. Na drugo stran, proti jugu, pa se lahko odpravite na izlet do Sibenika in od tam na Slapove Krke. To je resnično lep izlet, soteska Krke pa nas na nekaterih predelih prav prijetno spominja na naš Vinigar.

Ce se lahko vozite z ladjo, potem ne zamudite izleta po Kornatih. Z ladjo se boste popeljali prav do odprtega morja, vse do previsnih sten na Dugem otoku, ki so visoke od 100 do 120 m. Pristali boste na Dugem otoku in se lahko kopali v slanim jezeru, ki je v neposredni bližini pristanišča. Jezero je neverjetno toplo, saj ima voda v njem približno 30°C, je pa tudi za 10% bolj slano kot morje. To je celodnevni izlet, ki nudi celodnevno oskrbo.

V neposredni bližini Pakoštanov pa se nahaja sladkovodno Vransko jezero, ki prav tako predstavlja atrakcijo in je prijetna izletniška točka.

Če si boste hoteli poleg kopanja in vsakodnevnih opravkov ogledati vsaj del tega, vam bo čas kar prehitro minil. Mimogrede se boste morali posloviti od morja, počitniške hišice in sploh vsega prijetnega ter se vrniti domov, kjer boste, tako kot sedaj mi, čakali na letni dopust v prihodnjem letu.

Jelka Kunej

Zakaj ne koristimo koč v Vratih

Kmetijska zadruga Dovje-Mojstrana je 1958. leta postavila koč v Vratih. Največ zaslug ima vsekakor takratni obratovodja Mojstrane tov. Avgust Delavec.

Po priključitvi Kmetijske zadruge Dovje-Mojstrana k LIP Bled, je tudi koč v Vratih postala last vseh članov našega kolektiva. Koča je manjša, tako da je en sam prostor, ki je namenjen za kuhanje, kjer pa so tudi ležišča.

Ker je zadnje čase manjši obisk, je bil na osnovni organi-

zaciji sindikata sprejet sklep, da bi koč v Vratih povečali. S tem bi morali doseči to, da bi bila dva prostora, kjer bi lahko naenkrat bivali dve družini.

Ker si na dopustu želi vsak primerne družbe, je najbrž to eden od razlogov, da je koč v Vratih tako malo obiskana.

Kdor še ni bil na dopustu v Vratih, naj se odloči za obisk naše koč v Vratih in upamo, da mu ne bo žal.

Zukič

Počitnice v prikolicah

Dopust preživljamo tako ali drugače. Najlepše pa je za marsikoga potovati k obali našega sinjega Jadrana. Delovna organizacija nam nudi precej možnosti, kako preživeti dopust. Letošnje poletje sem ga sklenil preživeti v počitniški prikolicah. Življenje v njej sem si predstavljal veliko mračnejše in neugodnejše. Videl sem prikolice le od daleč in iz prospektov, notranost pa mi ni bila znana. Vso radovednost sem si letos lahko potešil (konec junija meseca).

Z ženo in otrokom smo prispeli precej pozno zvečer in v avtocampu smo se s težavo znašli. Srečni slučaj se je pripetil, ko je čuvaj srečal mojo ženo, katera jo je ubrala na svojo stran (seveda z namenom, da prva odkrije prikolico).

Ko smo odložili vse cekarje in potovalke pod baldahin, smo se po hitrem postopku odpravili k počitku. Tisto noč se mi je pripetila neka neprijetnost iz postelje sem padel na tla. Tako vam priporočam (če ste seveda prvič v prikolicah, kakor sem bil jaz), da pridete tja podnevi, kajti ponoči se vam lahko zgodi še vse kaj hujšega kakor meni. Postelje seveda nismo razširili, tako da smo šele naslednji dan bolje spali.

Zgodaj zjutraj smo z radovednimi pogledi raziskovali pohištvo v prikolicah. Ugotavljali smo, da je pohištvo iz zelo praktično

sestavljivih elementov. Na plinskem štedilniku smo kaj hitro skuhal čaj, kavo in mleko. Simko pa je kar naprej pripovedoval, kako se njegova sobica zapre in gotovo ni pomislil, da tu ne bomo ostali za zmeraj. S polnim cekarjem smo se odpravili na plažo. Kljub temu, da smo uporabili za lepo rjavo polt vse maže, smo bili opečeni kakor čebule in smo se premetavali po postelji naslednje noči. Sedeli smo v senci zadnje dni in se mazali z jogurtom. Zvečer smo sedeli pod baldahinom in prijatelj iz sosednje prikolice je izvajal iz kitare čudovite melodije. Klepetali smo in uživali tišino poletnega večera.

Moram reči, da je zelo preprosto življenje v prikolicah, tu sploh ni potrebno svečane ali celo večerne obleke. V kopalni obleki ali kratkih hlačah smo tekali v njej, bili smo sproščeni in dobre volje. Brez reda in pazljivosti na družbeno lastnino v prikolicah ne gre in tako smo pred odhodom temeljito počistili in pospravili. Pobijali smo s PIPS-om vse žuželke, ki so po stenah baldahima izvajale vratolomne vragolije.

Vse, kar je lepega — najhitreje mine. Dopusta je zmanjkalo, naš mimi dom — prikolico smo zapustili s prav prijetnimi vtisi. Mislim, da se bomo še vrnili tja, kjer smo preživeli lepe počitniške ure.

B. J.

Zdravljenje in preprečevanje alkoholizma

Alkoholik začne razmišljati, da bi se morda zdravil in prevzgojil šele, ko zaradi svojega alkoholičnega obnašanja pride v ožjem ali širšem okolju v takšno zagato, da nima drugega izhoda kot zdravljenje. Seveda pa je od razmišljanja o zdravljenju do rehabilitacije zelo dolga pot. Pri nas samo vsak deseti alkoholik, ki pride na posvet v psihiatrično ordinacijo, uspešno zaključiti intenzivni del zdravljenja v dispanzerju ali bolnišnici, vsi drugi pa s svojimi izrednimi sposobnostmi za manipulacijo tako učinkovito obvladujejo svoje okolje, da lahko še naprej (običajno do smrti) pijančujejo in se obnašajo asocialno.

Osnovna načela zdravljenja

1. Ker ni bolan samo alkoholik, temveč tudi njegovo družinsko in delovno okolje (zato govorimo o zahodni alkoholični kulturi), pride v pošče le ekološko zdravljenje, ki sta vanj vključeni tudi družina in delovna skupina.

2. Terapevt sam je brez moči, edino v skupini lahko nekdanji alkoholik spozna svojo dejansko situacijo in dobi spodbude za drugačno življenje.

3. Alkoholik se mora kontrolirati s stvarnostjo svojega alkoholičnega razčlovečenja in začeti v redu delati ter se obnašati socializirano, kajti to je edini

način, da mu bo okolje postopoma začelo verjeti. Samo z delom in normalnim obnašanjem si bo spet pridobil naklonjenost svojcev in prijateljev. Samo z delovnimi uspehi se mu bosta dvignila samozavest in samospoštovanje. Kdor pa v teh temeljnih prizadevanjih ne uspe, pije naprej.

4. Ker je alkoholik zaradi dolgotrajnega zaostajanja v svojem intelektualnem in emocionalnem razvoju nazadoval in veliko izgubil na vseh področjih človeškega udejstvovanja, ga moramo aktivirati v tolikšni meri, da bo z nadpoprečnimi prizadevanji med večletno rehabilitacijo nadomestil vse tisto, kar je zaradi sužnosti alkoholu zamudil. Rehabilitacija študenta-alkoholika, ki je zapravil tri leta študija, traja tako najmanj osem let.

Osebnostna rehabilitacija je pogoj za družinsko, obe pa za poklicno in družbeno rehabilitacijo. Vse je prepletano in med seboj povezano.

5. Da bi nekdanji alkoholik zbral dovolj moči za polno in vsestransko rehabilitacijo, mora zdravo živeti: trdo delo, intenzivna jutranja telovadba, planiranje, opustitev kajenja itd.

6. Med procesom zdravljenja in rehabilitacije se mora nekdanji alkoholik tako spremeniti, da bo »svoboda od« (prisile, ki izvira iz odvisnosti od alkohola) začel preusmerjati v »svoboda za«: graditev aktivnih vezi s svojim družinskim, delovnim in širšim družbenim okoljem, za ustvarjalno delo in spontano aktivnost na različnih področjih človekovega udejstvovanja.

Nekaj spoznanj v zvezi s preprečevanjem alkoholizma

1. Vsak alkoholik je bil najprej družaben, zmeren pivec.

2. Vsakdo med nami lahko postane alkoholik, razen abstinentov.

3. Znanstvenega dokaza o koristnosti alkohola ni nobenega, medtem pa imamo v SR Sloveniji najmanj 80.000 dokazov (tj. alkoholikov), da alkohol razkraja posameznika, družino in družbo.

4. Ne vemo še, kakšno je »pitje po pameti«, ki bi vsakega pivca zanesljivo obravnavalo pred alkoholizmom.

V gorah

Tatjana Mikelj, OŠ Boh. Bistrica

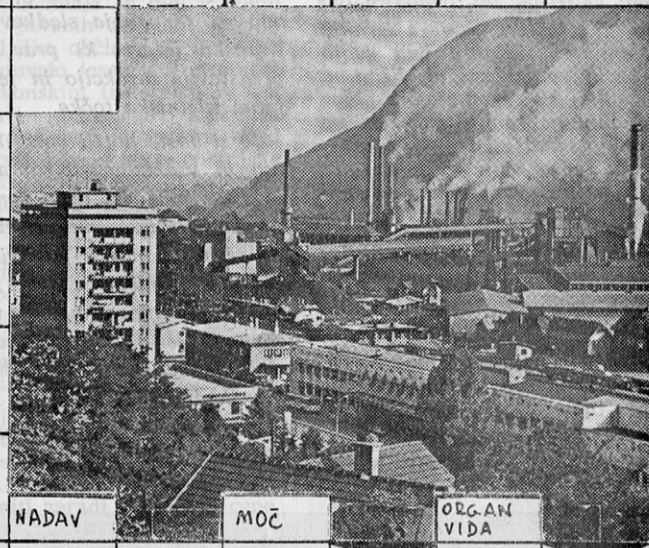
Zjutraj smo zgodaj odrinili od doma. Do Rudnega polja smo se peljali z avtom, nato smo pot nadaljevali peš. Že po nekaj urah so me začele boleti noge.

Postala sem tudi lačna in žejna. Vso pot so imeli z mano sitnosti. Trnasto sem se vlekla za njimi. Med potjo so me najbolj zanimale gorske rože in majhne živali. Od daleč mi je ati pokazal tudi čredo gamsov. Sonce je močno pripekalo. Mi otroci smo se večkrat kregali nanj. Ker je bilo vreme lepo, se je z daljnogledom videlo v dolino. Končno smo prispeli do Vodnikove koč. Tam smo se vsi dobro okrepčali in ati je vse uredil za prenočevanje. Hitro smo povečerjali, jaz sem napisala tudi nekaj razglednic za prijatelje, potem pa vesela in utrujena odšla spat.

Zjutraj smo se odpravili naprej. Po dolgi poti smo končno prispeli na cilj — Triglav. Tam sem prva med nami opazila Aljažev stolp. Posedli smo po tridnih naravnih klopach iz kame-nja. V Aljaževem stolpu smo se vsi podpisali v debelo, popisano knjigo. Veliko smo dobili tudi žigov. Potem pa smo se vrnili.

Domov sem prišla zelo utrujena. Bilo je zelo lepo. Vse te lepe stvari so napol zastoni, pa si jih premalokrat privoščimo.

A. AVGUST	OKRASNI GRM	GRŠKI KATOLIKI	KAMNINA VULKAN-SKEGA IZVORA	PEVEC REDDING	KUHINJSKA ZAČIMBA	TRAVNATE STEPE V JUŽNI AMERIKI	AVT. OZN. AVSTRIJE	AVT. OZN. VIROVITICE	TROJA (origin.)	TUJA DOLŽIN. MERA	MOŠTYO	1. 8. 1979	RIMSKA 1000	OLEG PROTOPOPOV	PRIPRAVA ZA LOMLJE-NJE	KENGU-RUJI
BALKAN-SKA DRŽAVA												MOLČA-NJE				
LJADOV							PRITISK					TUJE Ž. IME	TEČAJ VIC			
VEDEŽEVALKA PRI STARIH GRKIH							BORIŠČE	REKA V AZIJI KDO JE V VARSTVU							KEM. ZNAK ZA MOLIBDEN	
RDEČI PLANET					NAPOTKI PRISLOV										IVANA KOBILICA POSEDUJE	
HIDO-BUMI				MUSLIM. SV. KNJIGA 100 cm						OPOROKE						
KEM. ZNAK ZA NIKELJ			KDOR MASIRA BUSKA REKA						APARAT ZA VALJENJE	VAŠKA SLIKA	NAKANA KEM. ZNAK ZA KALCIJ					
SESTAVIL DIMIC	UPORABA	ŽUPAN POD FRANCOZI ALFRED NOBEL				VEST DREVORED								BERTON-CELJ		
VEČANJE					OBIČAJ VEČ KOT NIČ											
DEL TV NAPELJAVE							RANER									
AVT. OZN. BELGIJE		GRŠKI BOG VOJNE TOV.						AFRIŠKA REKA AVT. OZN. MAROKA								
ARABSKI ŽREBEC			RIMSKA 500	VELBLOD ITALI. REKA												
PODJETJE ZA ZGIRANJE ODPADKOV	PRISMODA						CENE NOVAK					ČASOPISNI POROŽE-VALEC	NADAV	MOČ	ORGAN VIDA	
TELEVI-ZIJA			VZULLIK KILURŠKI PRIPOMOČEK		STANE ŠEVER		PICASSO	RIM. BOGI-NJA JEZE MIRANDA					STIK			
IGRALKA EVA				STARO-RIMSKI POZDRAV	TV NAPROVEDOVALEC BREZ BESED									PREBIVAL-KE EVROP. OTOČNE DRŽAVE		
DRŽAVA V ZDA									AVT. OZN. PANČEVA					DRŽAVA V INDOČINI AVT. OZN. LUKSEMBURGA		
ITALIJAN-SKA REKA						KEM. ZNAK ZA BARIJ			KEM. ZNAK ZA KSIK IZVORI		OTREBLTEN SVET DOMAČE Ž. IME				AVT. OZN. ŠPANIJE ČANKAR	
DEL VITEZOVE OPREME						RIMSKA 50		ČASTEN					ZGODEN	MESTECE PRI ŽADRU		
STARO MESTO Z UTRDBO OB DONAVI						ORIENT. PRA-SEK ZA LAŠE		NE LAČEN								
TUJE MOŠKO IME				KAZALNI ZAIMER	CIN AVT. OZN. OGULINA										NAPROVEDO-VALKA KORROŠEC	
TOPILO ZA LAŠE								ŽENSKO IME							CELOVŠKI KLUB SAMOGL.	
PRISTANIŠČE V ŠPANIJI								GLAVNO MESTO BALVAN DRŽAVE							NIKALNI-CA	

PREKLIC

Opravičujem se za izrečene žaljive in neresnične besede, ki sem jih v svoji razburjenosti izrekel kuharicom TO »Tomaž Godec« Boh. Bistrica

Zavodnik Lovro

V SPOMIN MATIJU IZ BREZIJ

Umrl je, nepripravljen na smrt.
Kanila zadnja solza je z'očesa.
Obraz, tako še mlad, zdaj mrliško
bled... Roke nemočne kraj telesa.

Stali smo pred krsto, Zdelo se je, kot da bi le trdnó spal.
Sveče so ob njem gorele, bele rože so dehtele. Zunaj pa so ptice dalje pele v poletni dan.

Vesna

Umrl je mnogo premlad.
Razigran nasmeh je za vedno zamrl. V večnem spominu bo: fant veseljak!

ZAHVALA

Ob smrti brata

MATIJA DEBELAKA

se iskreno zahvaljujem delovni skupnosti skupnih služb LIP Bled za podarjeni venec in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti.

brat Peter

kadrovske novice

STANJE ZAPOSLENIH ZA MESEC JULIJ 1979

Učencev
Delavcev v poklicnih lesnih šolah

TO Tomaž Godec Bohinjska Bistrica	492	+	8
TO Rečica	325	+	10
TO Mojstrana	55	+	6
TO Podnart	74	+	1
TO Trgovina	26		
DSSS	80		
	1052	+	25

Poročili so se: Zdenka HORVAT iz TO Rečica
Bojan POR iz TO Rečica

Rodil se je: Jelki MENCIN — sin

Glavni in odgovorni urednik: Ivan Robič, tehnični urednik: Nada Frélih, člani: Branko Sodja, Jožica Arh, Andrej Trojar, Branko Urh, Miro Kelbl, Rafko Šolar, Branko Marčič, Ciril Kraigher in Marija Urankar.